

Meditsiinidoktor Chris Pruunsild

Tiina Talvik – TÜ lastekliinik

Chris Pruunsild (neiuna Zilmer) kaitses 28.05.2007 edukalt doktoriväitekirja teemal “Juveniilne idiopaatiline artriit (JIA) Eesti lastel” (“Juvenile idiopathic arthritis in children in Estonia“). Töö juhendajad olid emeriitprofessor Tiina Talvik TÜ lastekliinikust ja dots Pirkko Pelkonen Helsingi Ülikoolist. Tööd oponeeris dotsent Pekka Lahdenne, Helsingi Ülikooli lastereumatoloog.

Juveniilne idiopaatiline artriit (JIA) on kuni 16aastastel lastel algav liigesepõletik, mille tekkepõhjus on siiani teadmata. Käesolev uuring on Eestis ja Baltimaades esimene, milles on uuritud JIA epidemioloogilisi näitajaid. Aastatel 1998–2000 korraldati prospektiivne rahvastikupõhine JIA haigestumuse uuring 14-s Eesti maakonnas. Keskmine haigestumus oli 21,7 juhtu 100 000 kuni 16aastase lapse kohta, tüdrukutel vastavalt 22,9 ja poistel 19,3 juhtu. Keskmine haigestumus oli suurim 11–15aastaste tüdrukute hulgas: 26,8 juhtu 100 000 kohta. Uuringuperioodi jooksul ilmes 3,5kordne haigestumuse kasv, mille üheks võimalikuks põhjuseks oli esmatasandi arstide teadlikkuse suurenemine. JIA haigestumusmäär Eesti lastel on sarnane teiste põhjamaade rahvastiku-uuringute tulemustega. Levimuspäeval, 31. detsembril 2000 oli levimus 83,7 juhtu 100 000 kuni 16aastase lapse kohta. Levimus oli suurim 11–15aastaste tüdrukute hulgas (132 : 100 000) ja väikseim 0–3aastaste tüdrukute seas (9,6 : 100 000). Kahe aasta möödumisel JIA diagnoosimisest oli haigus aktiivne (haarates üha enam liigeseid) või stabiilne (põletikus

liigeste arv oli püsiv) 38,6%-l haigest. Ligi-kaudu neljandikul haigetest (23%-l) oli haigus inaktiivne. Kahe aasta möödudes vajas jätkuvalt ravi 51,8% haigetest.

Chris Pruunsild on sündinud 26. augustil 1969 Tartus biokeemikute peres. Aastatel 1987–1993 õppis ta Tartu Ülikooli arstiteaduskonna pediaatria osakonnas, mille lõpetas 1993. aastal *cum laude*. Aastatel 1993–1995 läbis ta pediaatria internatuuri ja 1995–2007 doktorantuuri, mille lõpetas eksternina. Aastatel 2002–2007 oli ta pediaatriaresident.

Väärrib tähelepanu, et Chris Pruunsild pühendas doktoritöö oma vanaisa, Tartu Ülikooli sisehaiguste professori Jaan Riivi mälestusele.

Tiina.Talvik@kliinikum.ee

